

ДО
Председателя на
ПК за САНК на НАОА
доц. д-р Гургана Боянова

ДОКЛАД
от проф. д-р инж. Иван Куртев - член на ПК за САНК

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА (Протокол №20/27.05.2020г.) при програмната акредитация на професионално направление 3.9. „Туризъм“ за образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ редовна и задочна форми на обучение в Университета по хранителни технологии – Пловдив, с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна).

I. Хронология на процедурата

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет (АкрС) на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол (САНК), съгласно чл. 81, ал.2 от ЗВО (изм. и доп., ДВ, бр. 17 от 25.02.2020), през 2023 г. стартира процедура за САНК на професионално направление (ПН) 3.9. „Туризъм“ от област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки за образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“ в Университета по хранителни технологии – Пловдив (УХТ – Пловдив). ПН 3.9. е получила програмна акредитация (ПА) с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна) с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление (ПКСНУ) на НАОА от 27.05.2020г. (Протокол № 20).

УХТ – Пловдив е акредитиран да обучава студенти:

За ОКС „бакалавър“ по специалности:

- „Туризъм“ – редовно и задочно обучение (РФО и ЗФО),
- „Хотелиерство и ресторантьорство“ – РФО и ЗФО;

За ОКС „магистър“ по специалности:

- „Туризъм“ – РФО и ЗФО.

Срок на валидност на акредитацията - до следващата програмна акредитация на ПН 3.9. „Туризъм“, съгласно чл. 78, ал. 7 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

Определеният от ПКСНУ капацитет на ПН 3.9. е общо 600 студенти, от които за ОКС „бакалавър“ – 510 студенти (РФО и ЗФО) и за ОКС „магистър“ – 90 студенти (РФО и ЗФО).

Обучението на студентите в ПН 3.9. се осъществява и администрира основно в основната катедра „Туризъм и кулинарен мениджмънт“ на Стопанския факултет (СтФ) на УХТ – Пловдив. Останалите поддържащи катедри в това ПН са: „Икономика, предприемачество и управление“, „Кетъринг и хранене“, „Математика, физика и информационни технологии“, „Инженерна екология“ (Приложение „Информация_Структура_УХТ“).

2. Процедурата по следакредитационното наблюдение и контрол (САНК) се осъществява на основание чл. 79 от Правилника за дейността на НАОА.

3. В съответствие с чл. 79, ал. 1. от Правилника за дейността на НАОА и процедурата за САНК при оценка „от 6,00 до 10,00“, с уведомително писмо (№ОА-06-433 от 13.03.2023) зам.-председателят на НАОА по САНК изисква от УХТ-Пловдив да представи доклад в срок до 2 месеца за изпълнението на препоръките в рамките на следакредитационния период. Ректорът на УХТ-Пловдив е представил в НАОА с писмо с вх. № ОА-06-1105/26.05.2023 г. доклад с приложения към него за изпълнение на препоръките, обсъден и приет от

факултетния съвет (ФС) на СтФ в УХТ-Пловдив с Протокол № 37/27.04.2023 г. и от АС на УХТ-Пловдив с Протокол № 33/15.05.2023 г.

II. Констатации и оценки по изпълнение на препоръките:

Препоръка №1: Да се увеличи броят на хабилитирания академичен персонал с квалификация в ПН 3.9. „Туризм“. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ за доакредитационния период в съответствие със стандарт 5, „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, по критерий 5.1.2. в резултатите от проверката (стр.26) е отбелязана причината за появата на тази препоръка: „В състава на катедра „Хранене и туризъм“ има 1 хабилитиран преподавател в ПН 3.9., като останалата част от академичния състав е с компетенции в ПН 3.9. „Туризм“. Осигуреността с академичен състав на ОТД в ОКС бакалавър е 96%, а в ОКС магистър 100%.“

За изпълнение на Препоръка №1 в доклада на ректора и приложенията към нея е посочено, че в следакредитационния период са предприети действия и към момента са постигнати следните положителни действия и резултати за **увеличаване броя на хабилитирания академичен състав (АкС) с квалификация в ПН 3.9 „Туризм“ в основната катедра „Туризм и кулинарен мениджмънт“:**

✓ двама от хабилитираните преподаватели – един доцент от Академичния състав (АкС) на основната катедра и един професор от АС на катедра „Икономика, предприемачество и управление“ от СтФ са защитили дисертации с тематика в ПН3.9 (*Приложение 1.1.* за доцента);

✓ от 21.12.2021г. в основната катедра е назначен нов асистент на срочен ТД – магистър от ПУ „П. Хилендарски“ със специалност „История и цивилизация на стария и нов свят“, без трудов стаж и професионален опит до назначаването му (*Приложение 1.2.*), като неговите научно-изследователски интереси се развиват в областта на туризма и се очаква да се хабилитира в ПН 3.9.;

✓ за създаване на трайни образователни стандарти и развитие на АкС от администриращата катедра, през 2022 г е подготвена документацията, необходима за акредитиране на нова докторска програма „Туризм и ХОРЕКА (ХОтел-РЕсторант-КАфе) мениджмънт“ в УХТ – Пловдив в ПН 3.9. „Туризм“. Документацията е в процес на разглеждане от НАОА;

✓ Към момента щатът на катедра „Туризм и кулинарен мениджмънт“, отговарящ на нормативните изисквания, се състои от 7 члена, от които 4 члена са хабилитирани - на АД „Доцент“ с ОНС „Доктор“.

Според представените данни в доклада-самооценка двама хабилитирани преподаватели са привлечени от други катедри по компетентност (с ОНС „доктор“ в 3.9 „Туризм“) в катедра „Туризм и кулинарен мениджмънт“, а реално не е увеличен общо броят на хабилитирания академичен състав с квалификация в ПН 3.9 „Туризм“ съгласно препоръка №1. Необходимо е да се назначат още хабилитирани преподаватели с квалификация в ПН 3.9., тъй като броят на наличните хабилитирани лица е крайно недостатъчен, за да обезпечи обучението в направлението.

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад-самооценка на ректора;

¹ Доклад на ЕГ за резултатите от извършеното оценяване по процедура за ПА на ПН 3.9. „Туризм“ в УХТ-Пловдив

2. Приложение 1.1: Диплома за ОНС „Доктор” в ПНЗ.9;
3. Приложение 1.2: ТД-срочен за АД „Асистент” в основната катедра;
4. Приложение 2.4: Заповед №578/15.07.2021 на ректора за щата в катедрите на СтФ на УХТ-Пловдив;

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява частично.

Препоръка №2: Да се преодолее несъответствието между компетенциите на преподавателите и водените от тях дисциплини. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ за доакредитационния период в съответствие със стандарт 5 „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, по критерий 5.1.1. в резултатите от проверката (стр.26) е отбелязана причината за появата на тази препоръка: „...Налице е разминаване между компетенциите на част от академичния състав и водените от тях дисциплини.”

За изпълнение на тази препоръка №2 в доклада на ректора и приложенията към нея е извършено следното в следакредитационния период:

✓ разработени са и са утвърдени, с фокус върху управлението в областта на ХОРЕКА сектора, туроператорската и турагентската дейност, нови учебни планове за специалностите „Туризм” (*Приложение 2.1*) и „Хотелиерство и ресторантьорство“ (*Приложение 2.2*);

✓ преподавателите, участващи в учебния процес имат необходимите компетенции за извеждане на дисциплините, които касаят технологията, ресторантьорството и хотелиерството имат придобито образование в направлението, авторство на учебници, публикации в областта и/или работят активно с туристическия бизнес (*Приложение 2.3*);

✓ частта от дисциплините по учебни планове с икономически и управленски профил се извеждат от преподаватели в катедра „Икономика, управление и предприемачество” също със съответните компетенции по тези дисциплини;

✓ назначеният асистент в основната катедра „Туризм и кулиарен мениджмънт“ (*Приложение 1.2*) е професионален екскурзовод и с практически опит в туроператорската и турагентската дейност, който извежда упражненията по дисциплините „Екскурзоводство“, „Туристическа анимация“, „Туроператорска и агентска дейност“, „Туристически ресурси“;

✓ със Заповед на ректора (*Приложение 2.4*) е създадена нова катедра „Туризм и кулиарен мениджмънт“ към СтФ на УХТ-Пловдив, администрираща специалностите с насоченост към туризма (*Приложение „Информация_Структура_УХТ”*).

Не са посочени конкретно дисциплините, по които е преодоляно несъответствието между компетенциите на преподавателите и водените от тях дисциплини.

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад-самооценка на ректора;
2. Приложение „Информация_Структура_УХТ”;
3. Приложение 2.1: Учебни планове за специалност „Туризм”;
4. Приложение 2.2: Учебен план за специалност „Хотелиерство и ресторантьорство”;
5. Приложение 2.3: Списък на учебна литература на преподавателите, извеждащи занятията в ПН 3.9 „Туризм”;
6. Приложение 2.4: Заповед №578/15.07.2021 на ректора за щата в катедрите на СтФ на УХТ-Пловдив;
7. Приложение 1.2: ТД-срочен за ОНС „Асистент” в основната катедра.

¹ Доклад на ЕГ за резултатите от извършеното оценяване по процедура за ПА на ПН 3.9. „Туризм“ в УХТ-Пловдив

**Оценка за изпълнение на препоръката:
Препоръката се изпълнява частично.**

Препоръка №3: В учебните планове на всички програми от ПН 3.9. „Туризм“ да се включат факултативни дисциплини, с определяне на параметрите им за хорариум, кредити и форми на контрол, за да се приведат в съответствие със законите изисквания. Срок: Септември 2020 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ за доакредитационния период в съответствие със стандарт 2. „Разработване и одобряване на програмите“ и съответстващите му критерии, по критерий 2.1.1. е отбелязано (стр.13): „Проверката установи, че липсват конкретни позиции за факултативни дисциплини в ОКС магистър. В ОКС бакалавър е посочено правото всеки студент да избира и изучава по една на семестър факултативна дисциплина от всички, изучавани в Стопански факултет на УХТ“, откъдето произлиза и препоръка 3.

В изпълнение на Препоръка №3 в доклада на ректора и приложенията по тази препоръка е извършено следното в следакредитационния период:

✓ разработени са и са утвърдени за 2020/2021уч.год. нови учебни планове за специалностите „Туризм“ и „Хотелиерство и реторантьорство“ с включени факултативни дисциплини за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ с определени параметри – хорариум, кредити и форми на контрол в съответствие със законите изисквания (*Приложения 2.1 и 2.2*).

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад-самооценка на ректора;
2. Приложение 2.1: Учебни планове за специалност „Туризм“;
3. Приложение 2.2: Учебен план за специалност „Хотелиерство и реторантьорство“.

**Оценка за изпълнение на препоръката:
Препоръката е изпълнена.**

Препоръка №4: Да се увеличи участието на партньорските организации – потребители на кадри от ПН 3.9. „Туризм“ в обучението, подготовката и защитата на дипломни работи на студентите. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ за доакредитационния период в съответствие със стандарт 3 „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“ и съответстващите му критерии, е отбелязано: по критерий 3.1.1: „...Учебната документация на специалностите се осъвременяват в съответствие с промените и предизвикателствата на пазара на труда. Налице са яснодефинирани знания, умения и компетенции, съответстващи на ПН 3.9. „Туризм“ и Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка; по критерий 3.1.2: „... Регулярно се поддържа обратна връзка за удовлетвореността от стажове и практики – както на студентите, така и на работодателите.“; по критерий 3.1.5: „... Във всяка заповед за определяне състава на държавна изпитна комисия се включва по един представител от практиката.“

¹ Доклад на ЕГ за резултатите от извършеното оценяване по процедура за ПА на ПН 3.9. „Туризм“ в УХТ – Пловдив

За изпълнение на Препоръка №4 в доклада на ректора и приложенията по изпълнението ѝ, с цел по-нататъшно увеличаване участието на партньорски организации -

потребители на кадри в обучението, подготовката и защитата на дипломни работи на студентите, е извършено следното в следакредитационния период:

✓ всички новоразработвани учебни планове и програми са резултат от срещи с представители на бизнеса на регионално ниво, местни инициативни групи, неправителствени организации в областта на туристическата дейност, както и представители на Министерство на туризма, Министерство на образованието и Министерство на земеделието;

✓ участие на бизнеса в обучението на студентите е и посредством извеждане на лекции от гост-лектори от представители на бизнеса и браншовите организации (*Приложение 4.3*);

✓ изнесени обучения и участия в кръгли маси с представители на местно, регионално и национално ниво, както и провеждане на посещения с обучителни семинари на студенти в хотелски комплекси (*Приложение 4.2*);

✓ срещи на студентите с партньорски организации – потребители на кадри чрез организиране на съвместни събития (*Приложение 4.4*);

✓ Участие на партньорските организации в дипломните работи чрез посочване на тематики, интересни за бизнеса, като в същото време студентите имат реалната възможност да провеждат експерименталната част на дипломната си работа в туристическата фирма;

✓ включване на представители на бизнеса във всяка държавната изпитна комисия на студенти от ПН „Туризм“ (*Приложение 4.1*).

✓ участието на партньорските организации в обучението на студентите в ПН „Туризм“ е заложено в новите учебни планове основно чрез реализирането на производствена практика вече цял семестър и преддипломен стаж, в предприятия и фирми от туристическия бранш (хотели, ресторанти, комплекси, туристически агенции), с които УХТ-Пловдив има сключени договори или сключва нови такива, което е и част от оценката за качество на обучението в това ПН 3.9 в УХТ-Пловдив (*Приложение 4.5*).

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад-самооценка на ректора;
2. Приложение 4.1. Заповеди за Държавна изпитна комисия.
3. Приложение 4.2. Списък на проведени обучителни семинари.
4. Приложение 4.3. Списък на гост-лектори, изнасяли лекции пред студенти от ПН 3.9 „Туризм“.
5. Приложение 4.4. Списък с мероприятия с участието на студенти от ПН 3.9 „Туризм“;
6. Приложение 4.5: Договори за провеждане на производствен стаж.

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява.

Препоръка № 5: Да се увеличат публикациите на преподавателите по проблематиката на професионалното направление. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ за доакредитационния период в съответствие със стандарт 5 „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, по критерий 5.2.2. в резултатите от проверката (стр. 28) е отбелязано: „За периода 2014–2019 г. публикационната активност на академичния състав в научни издания бележи ръст, като средно на един преподавател на първи ОТД за периода е 3,7. По структура и вид преобладават доклади от

¹ Доклад на ЕГ за резултатите от извършеното оценяване по процедура за ПА на ПН 3.9 „Туризм“ в УХТ-Пловдив

научни конференции (53,7%) и статии (42,5%), монографиите, глави от книги и учебници са 2,8%, а студиите 1%. Делът на публикациите в реферирани и индексирани научни издания за отчетния период бележи устойчив растеж, като средно за периода 2014-2019г. техният относителен дял е 90,4 %. Публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг са 16, което е

относителен дял от 6,6% средно за периода.” Така от общо 501 бр. публикации за 6-годишния доакредитационен период на преподавателите от двете ПН „Хранене” и „Туризм”, средно годишно се получават 83,5 бр. публикации. Но както е отбелязано в доклада на ЕГ за посочения по-горе критерий: „Трудно се прави разграничение на публикационната активност и научна-изследователска дейност в двете направления „Хранене” и „Туризм“.”

За изпълнение на Препоръка №5 в доклада на ректора и приложението по изпълнението ѝ се посочва следното в следакредитационния период. След 2019 г. публикационната дейност на академичния състав, преподаващ на студентите от ПН 3.9 „Туризм“ по проблематиката на направлението е дадена в *Приложение 5.1*. От приложението може да се направят следните изводи:

✓ Публикационната активност на преподавателите, обучаващи в ПН 3.9. „Туризм” за периода от 2019–2022 е представен от 145 бр. публикации **само в това ПН**, което средно годишно за следакредитационния период е 36,25бр.;

✓ Тези публикации отразяват мултидисциплинарността в обучението на студентите и дават **по-ясна и точна оценка за приносите в само в това ПН.**

Не може да се направи сравнение с публикациите в ПН 3.9. „Туризм” през доакредитационния период поради липса на тези данни за този период.

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад-самооценка на ректора;
2. Приложение 5.1. Списък на научните публикации по проблематика на ПН „Туризм“ за периода 2019-2023 г.

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява частично.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

Университетът по хранителни технологии – Пловдив изпълнява частично препоръки №1, №2 и №5, изпълнил е препоръка №3 и изпълнява препоръка №4 формулирани в решението за програмна акредитация на професионално направление 3.9. „Туризм“ за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” редовна и задочна форми на обучение, с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна).

Изготвил:

(проф. д-р инж. Иван Куртев)

На заседание от 22.06.2023 г. (протокол № 13) ПК за САНК прие доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д-р инж. Иван Куртев и реши:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

1. Университетът по хранителни технологии – Пловдив изпълнява частично препоръки №1, №2 и №5, изпълнил е препоръка №3 и изпълнява препоръка №4 формулирани в решението за програмна акредитация на професионално направление 3.9. „Туризм“ за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” редовна и задочна форми на обучение, с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна).

2. Университетът по хранителни технологии – Пловдив да изпълни препоръки №1, №2 и №5 до следващата програмна акредитация:

Препоръка №1: Да се увеличи броят на хабилитирания академичен персонал с квалификация в ПН 3.9 „Туризм“.

Препоръка №2: Да се преодолее несъответствието между компетенциите на преподавателите и водените от тях дисциплини.

Препоръка №5: Да се увеличат публикациите на преподавателите по проблематиката на професионалното направление.

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението за даване програмна акредитация на професионално направление 3.9. „Туризм“ за образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ редовна и задочна форми на обучение, с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна).

2. Акредитационният съвет констатира, че Университетът по хранителни технологии – Пловдив изпълнява частично препоръки №1, №2 и №5, изпълнил е препоръка №3 и изпълнява препоръка №4 формулирани в решението за програмна акредитация на професионално направление 3.9. „Туризм“ за образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ редовна и задочна форми на обучение, с обща оценка по критериите 9,01 (девет цяло и една стотна).

3. Университетът по хранителни технологии – Пловдив да изпълни препоръки №1, №2 и №5 до следващата програмна акредитация:

Препоръка №1: Да се увеличи броят на хабилитирания академичен персонал с квалификация в ПН 3.9 „Туризм“.

Препоръка №2: Да се преодолее несъответствието между компетенциите на преподавателите и водените от тях дисциплини.

Препоръка №5: Да се увеличат публикациите на преподавателите по проблематиката на професионалното направление.

Председател на ПК за САНК:

(доц. д-р Гергана Боянова)

**Съгласуван със зам.-председателя
на НАОА по САНК:**

(проф. д. н. к. Мария Шнитер)